

מידעון

פנימי – לא להפצה מחוץ
לקיבוץ

פרוטוקול אספה כללית מס' 23-8

תאריך האסיפה: 1.3.2023

מס' חברי האגודה ליום האסיפה: 321.

מס' חברי האגודה שהשתתפו: 15

מס' בתי אב שהתחברו באמצעות תוכנת זום: 16

סדר יום

1. בחירת יו"ר ומזכיר

2. שאילתות

3. עסקת תחנת דלק סונול.

4. דיון מקדים לתקציב האגודה לשנת 2023

(שיתוף ציבור).

סעיף מס' 1: בחירת יו"ר ומזכיר לאספה:

הוחלט פה אחד: לבחור באלון חגי ליו"ר

האסיפה ובשחר יערי למזכירת האסיפה.

סעיף מס' 2: שאילתות: לא התקבלו

שאלות

סעיף מס' 3: עסקת תחנת דלק סונול.

תמצית הדיון: בית אלפא מפעילה ב-25 שנה

האחרונות, את תחנת הדלק בסחנה, התחנה

נבנתה ומושכרת (הסכם השכירות מסתיים

בשנה הבאה) לחברת סונול. לאור המגמה

לשינוי דרמטי בשוק תחנות הדלק (מעבר

כמות משמעותית של הרכבים בישראל להנעה

חשמלית / מימן) ואסטרטגיה שגיבשה סונול

לכניסה למתחמי שרותי הדרך – תוך הרחבת

סל השירותים המוצעים לנוסעי הכביש וקהל

מזדמן, גובשה עסקה בתנאים טובים

מבחינתנו, להיוון הקרקע ברמ"י לשטח תחנת

הדלק עצמה, הקמת תאגיד מיזם ייעודי,

אליו תועבר הקרקע – אשר יפתח את יתרת

זכויות הבנייה שטרים נוצלו, יסב וישפץ את
הקיים – למיקסום הפוטנציאל האפשרי של
מתחם זה.

סונול תתקבל כחבר באגודה (באחזקה של

50.01%) כנגד העמדת סכום מוסכם להון

האגודה. תאגיד המיזם ישכיר לחברת

"ספרינט מוטור" את הפעלת תחנת הדלק

עצמה, לתקופה של 20 שנה.

התקיים דיון על בקשה לקבלת ניתוח כלכלי

נוסף להשוואה בין החלופות העומדות

לפתחנו, ובחינה של חברים לחלופות נוספות.

הובהר כי היוון הקרקע המקדים על ידי

הקיבוץ, נדרש לכל חלופה שתיבחר.

החלטה שהתקבלה פה אחד: להעביר

להצבעה בקלפי שתתקיים בימי רביעי

חמישי 8-9.3.23 - אישור לביצוע עסקה

להיוון ברשות מקרקעי ישראל, 1.5 דונם

בשטח תחנת הדלק.

במהלך חודש נוסף, ולאחר מיצוי והשלמת

הנתונים המבוקשים, הצבעה נוספת בקלפי

לשלב הבאים המוצעים למיזם:

חתימה על העברה המקרקעין לתאגיד

בשליטת הקיבוץ ("תאגיד הפרויקט").

חתימה על הסכם (על נספחיו) עם סונול,

במסגרתו (וכפוף לקיום תנאים מתלים

הנקובים בו) הקצאת זכויות בתאגיד

הפרויקט לסונול, כנגד התמורה להון תאגיד

הפרויקט שתוזרם על ידי סונול בהתאם

להסכם.

הסמכת מורשי החתימה בקיבוץ לפעול

לביצוע השלבים השונים וסנכרונם.

סעיף מס' 4: דיון מקדים לתקציב האגודה

לשנת 2023

תמצית הדיון: תקציב האגודה לשנת 2023

("תוכנית המשק") גובש במשך תקופה

השנה הקרובה. נודע כי כבר מתארגנים צוותים להפעיל את חג העצמאות וחג השבועות.

➤ **חובות חברים ותושבים:** הצוות שמונה לטפל בנושא יתכנס בהקדם האפשרי, לגיבוש המלצות אופרטיביות לאכיפה והשלמת גבייה לחובות פתוחים של חברים ותושבים, לרבות (במקרי קיצון) אף הפנייה להליכים משפטיים.

סעיף מס' 3: תקציב המשק 2023

תמצית הדיון: הוצגה לדיון שני, תחזית סיום שנת 2022, ותוכנית המשק לשנת 2023. התוכנית כוללת את תקציב ה"אג"מ, ה"אגש"ח, והמקו"ש (מקורות ושימושים, לרבות בקשות להשקעות)

החלטה: לעלות את התקציב לאספת הקיבוץ, לשיתוף ציבור וקבלת משוב. לאחר קבלת המשוב, תעודכן התוכנית לאור התייחסות החברים, ותועלה שוב לאישור האספה.

סעיף מס' 4: הסכם הרשאה לשימוש מבנה לאחסון.

תמצית הדיון: גובש פורמט להסכם גנרי, בהתאם להחלטת הנהלה, על הסדרת השימוש למחסנים, בנסיבות בהם יוקצה חלל למחסן לחבר, בהליך מוסדר. הוצג בפני חברי הוועד טופס ההסכם.

החלטה: לאשר את ההסכם כבסיס לחתימת חברים על הרשאה לשימוש לאחסון במבנה ציבורי.

סעיף מס' 5: המלצה לקבלה לחברות: יובל

בן חמו, אסתי ונדב ברטל, ענבר גלעד.

תמצית הדיון: המועמדים עברו הליכי מיון ומומלצים על ידי ועדת קליטה. לכל אחד מהם יש פתרונות דיור שונים.

החלטה: להמליץ לאספה ולקלפי על קבלתם לחברות, בכפוף לתשלום כל תשלומי החובה וחתימה על הסכמים

סעיף מס' 6: צרוף שרי הרפז לוועדת פנסיה.

תמצית הדיון: שרי נענתה לפנייה ונכונה להעמיד את מועמדתה להצטרפות לוועדת פנסיה. שרי תחליף את אחד מחברי הוועדה (שי) אשר ביקשו

ארוכה, על ידי הענפים (ותאגידי הבנות), וההנהלות, ומונבא כעת לדיון מקדמי לשיתוף ציבור, על גבי הטיוטה המוצעת כבסיס לדיון. התוכנית כוללת הגדרת מטרות ויעדים לשנה זו, וכן מעקב על יישום יעדי שנה קודמת. התקציב מטבעו מבוסס על המקור שאושר בהנהלות תאגידי האחזקות, ומקורות הקהילה הישירים, לצד סל השימושים. המודל המוצג, מתייחס בנפרד, ולאחר מכן ביחד, לתוכנית האגש"ח (שימושי הקהילה ממס קהילה), רזוכנית האג"מ (שימושי הקהילה ממקורותיה האחרים), וסנכרון התזרימי ביניהם בגיליון המקו"ש (מקורות ושימושים).

טיוטת התוכנית מפורסמת באתר הקיבוץ, ניתן לקבלה גם במזכירות הטכנית. החברים מתבקשים להעביר את התייחסותם/ ככל שיש, במהלך השבוע הקרוב. בסיומם תשקול ההנהלה את גיבוש התוכנית הסופית, אשר תובא לאישור האספה בעוד שבועיים (15.3.2023).

מדיוני ועד ההנהלה

מס' 3/23 - 1.2.2023

סעיף מס' 2: דוח שוטף.

נמסרו עדכונים מהשוטף בנושאים הבאים:

➤ **בוצע עדכון לשי לחג לעובדים** (לאחר תקופה ארוכה שלא עודכן).

➤ **עודכן כי זכינו בבקשות למענקים, ב"קרן מורשת"**, לפרויקט שימור ושיקום חצר המשק הישנה (בניין הארוה ובניין רפת א') וכן סכום נוסף לאוסף הארכיאולוגי שבבניין המועדון לחבר. תקציב זה, מצטרף לזכייה נוספת על אותו פרויקט מקרן קיימת לישראל, לפרויקט מאושר בכפוף לקבלת תרומה. בנסיבות אלו, אנו מכנסים שוב את צוות ההיגוי שעסק בנושא, לגיבוש הפרוגרמה והשלבים לקידום התכנון לביצוע. יובא לאישור ציבורי, עם השלמת המשמעות ותוכנית המוצעת. (ראו בהרחבה בהמשך המידעון)

➤ **תרבות:** בשבוע הבא תופץ פנייה למתנדבים בקרב החברים והתושבים, למוכנות להשתלב באירועי החגים והמועדים במהלך

יואב קידר
נפמור בקיבוצו נגבה.
תנחומים למשפחות ציז'יק וקידר

משתתפים באבלו של
טל הזנדלר
על פטירתה של האם רבקה
תנחומים לבני המשפחה

לסיים (ואף הוגדר לעת בחירתם כי כהונתם הינה לשנה אחת בלבד). הדרוג בבחירה לשם שמירת ההמשכיות בעבודת הוועדה ושמירת הידע הנצבר.
החלטה: להמליץ בפני האספה והקלפי על בחירתה.

סעיף מס' 7: עסקת סונול – העברה לאספה.

תמצית הדיון: הוצג מתווה העסקה כפי שאושרה בהנהלה הכלכלית, לעסקה מדורגת לפיתוח תחנת הדלק, להיוון הקרקע ברמ"י, העברת הקרקע לתאגיד המיזם, ושילוב חברת סונול כשותף אסטרטגי בתאגיד – כנגד העמדת חלקם בהון.

החלטה: להביא בפני האספה, ולהמליץ בפניה על אישור העסקה על פי המתווה המצורף.

(הערה: הדיווח מדיון ועד ההנהלה אינו פרוטוקול הישיבה)

מזל טוב!
נכדה נולדה לגיר פיבניק,
בת לחן ונוי.
ברכות לכל המשפחה

משרד המורשת

שמחים לבשר על הודעת זכייה בקרן "מורשת" לבקשה לתקציב לשיקום ושימור "חצר המשק הישנה בבית אלפא" (1.8 מיליון ₪).

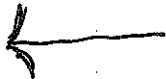
מצורפת חוברת ההגשה, כפי שנערכה כפרויקט אזורי, הכולל את מתחם בית אלפא כעוגן מרכזי.

התקבל מענק נוסף להסדרת מעטפת לאוסף הארכיאולוגי במועדון לחבר.

בנוסף התבשרנו על זכייה נוספת בקרן הקיימת לישראל, בו אושר פרויקט חצר המשק הישנה – למענקי קק"ל – בכפוף להתאמת תרומה כשתתקבל.

בכוונתנו לכנס שוב את צוות ההיגוי, לגיבוש הפרוגרמה למבנים ואפיון השימושים, ולקדם התרי בנייה ויישום הפרוייקט.

בברכה
אלון חגי

הנדון: אישור הכללת מיזם עמק חרוד - אדם ואדמה - חצר המשק
ההיסטורית, קיבוץ בית אלפא בתכנית מורשת ג' לשנים 2022-2026

אגף המורשת פרסם קול קורא ג' להשקעות בתשתיות מורשת לאומית בתחומי המורשת המוחשית והבלתי מוחשית בחודש דצמבר 2020. במענה לקול הקורא התקבלו למעלה מ- 600 הצעות מתאגידים, עמותות, ומיזמים שונים, העוסקים בתחומי דעת, ידע, תקופות ותשתיות שונות.

הצעות אלו נבחנו נוקדו ונשקלו לאור הקריטריונים שפורסמו, על ידי צוות מומחים מקצועי שנבחר בהליך מכרזי. המלצות הצוות הוגשו לוועדת ההיגוי הבינמשרדית המלווה את תכנית מורשת ג'.

אנו שמחים להודיעכם כי ועדת ההיגוי הבינמשרדית של תכנית מורשת החליטה על הכללת הנושא שהוגש על ידכם בתכנית העבודה של משרד המורשת ומתן אישור עקרוני להשקעה במיזם עמק חרוד - אדם ואדמה - חצר המשק ההיסטורית, קיבוץ בית אלפא במסגרת מסלול מורשת מרחבית בתכנית מורשת ג', וזאת בהיקף של עד 1816000 ש"ח. יודגש כי מימוש ההחלטה האמורה, כפוף לתנאים שיוצגו על ידי גורמי המקצוע במשרד ולהשלמת כל ההליכים הנדרשים לרבות יצירת התקשרויות ובחירת ספקים לביצוע המיזמים בהתאם לכל דין ובכלל זאת דיני המכרזים. אין לראות במכתב זה או בהחלטת ועדת ההיגוי המוזכרת לעיל, התחייבות מכל סוג שהוא מצד משרד המורשת, ואין לפעול מכוחם עד להוצאת הזמנה או הסכם חתומים כדין.

הנדון: אישור הכללת מיזם עמק חרוד - אדם ואדמה - האוסף

הארכיאולוגי, בבניין המועדון בית אלפא בתכנית מורשת ג' לשנים 2022-2026

אגף המורשת פרסם קול קורא ג' להשקעות בתשתיות מורשת לאומית בתחומי המורשת המוחשית והבלתי מוחשית בחודש דצמבר 2020. במענה לקול הקורא התקבלו למעלה מ- 600 הצעות מתאגידים, עמותות, ומיזמים שונים, העוסקים בתחומי דעת, ידע, תקופות ותשתיות שונות.

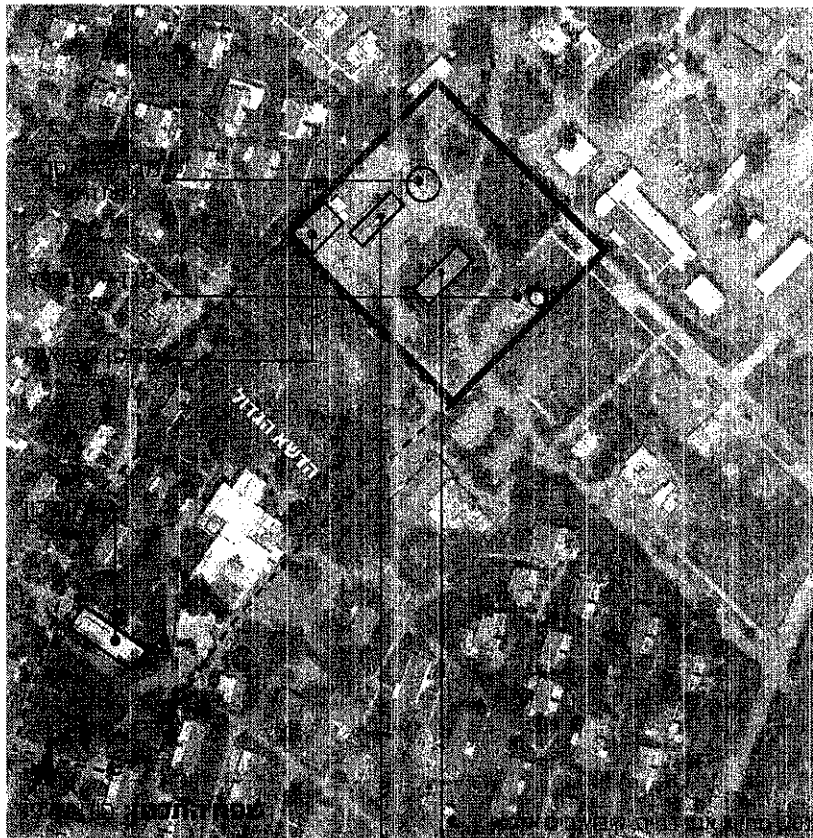
הצעות אלו נבחנו נוקדו ונשקלו לאור הקריטריונים שפורסמו, על ידי צוות מומחים מקצועי שנבחר בהליך מכרזי. המלצות הצוות הוגשו לוועדת ההיגוי הבינמשרדית המלווה את תכנית מורשת ג'.

אנו שמחים להודיעכם כי ועדת ההיגוי הבינמשרדית של תכנית מורשת החליטה על הכללת הנושא שהוגש על ידכם בתכנית העבודה של משרד המורשת ומתן אישור עקרוני להשקעה במיזם עמק חרוד - אדם ואדמה - האוסף

הארכיאולוגי, בבניין המועדון בית אלפא במסגרת מסלול מורשת מרחבית בתכנית מורשת ג', וזאת בהיקף של עד 66950 ש"ח.

יודגש כי מימוש ההחלטה האמורה, כפוף לתנאים שיוצגו על ידי גורמי המקצוע במשרד ולהשלמת כל ההליכים הנדרשים לרבות יצירת התקשרויות ובחירת ספקים לביצוע המיזמים בהתאם לכל דין ובכלל זאת דיני המכרזים.

אין לראות במכתב זה או בהחלטת ועדת ההיגוי המוזכרת לעיל, התחייבות מכל סוג שהוא מצד משרד המורשת, ואין לפעול מכוחם עד להוצאת הזמנה או הסכם חתומים כדין.

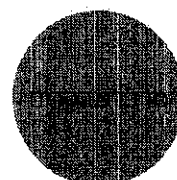
01

חצר המשק
ההיסטורית קיבוץ
רפת אלפא

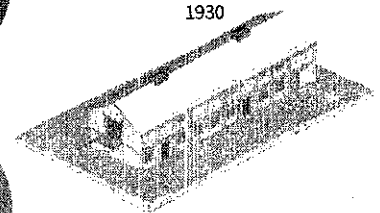
השמשה של מבני
הקלאות נטוטים
נספחי ציבור

מבואה

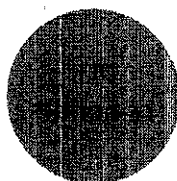
חדר הקרונה*
(50 מקומות ישיבה)

הארוחה
1930

שירותים

פינת הנצחה

אמבטיית
בניין הציבורי

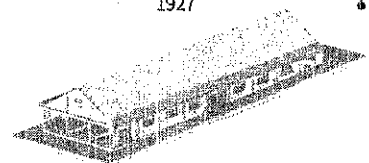
מצודה
ארכיאולוגית
מקומית

בן הרפת:
בן שעשועים
של פעם

קפה/חנות

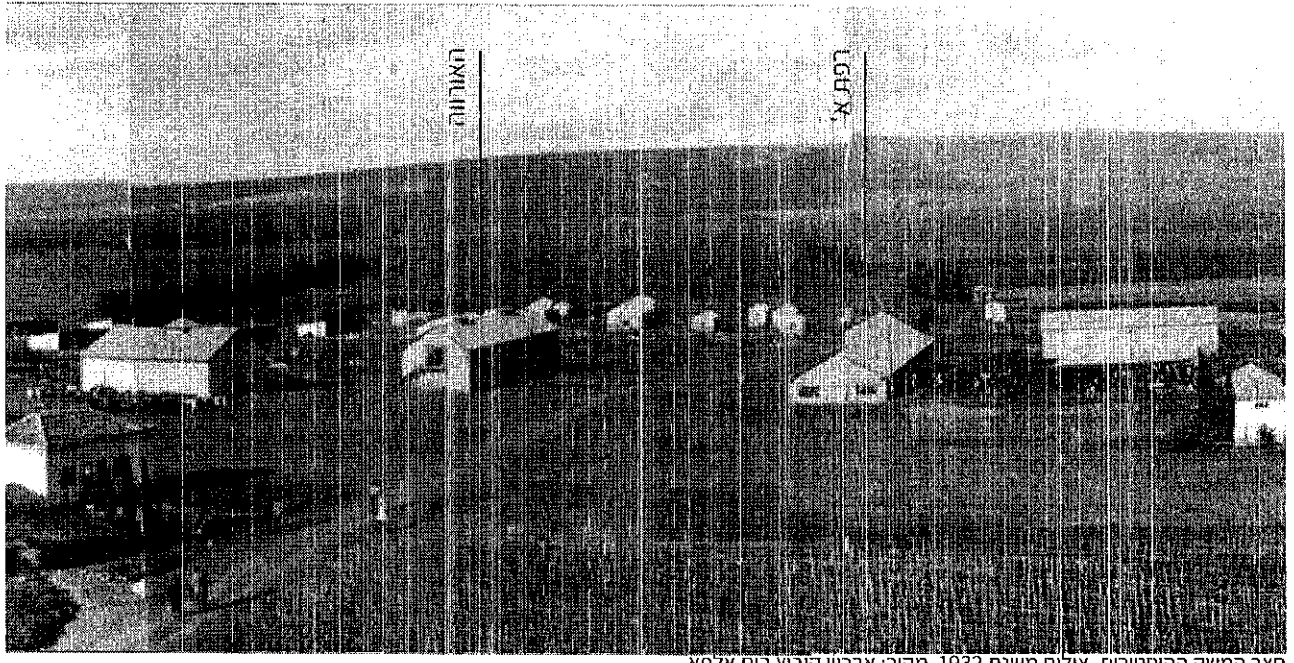
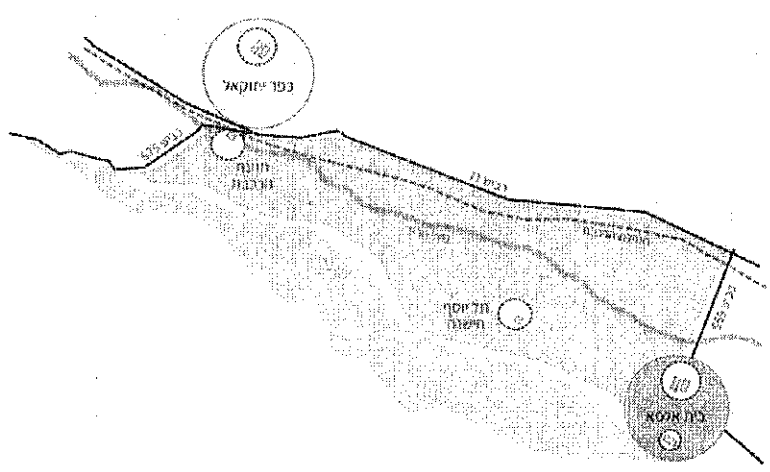
גלריה לאמנו
ונוצרי קיבוץ

רפת א'
1927

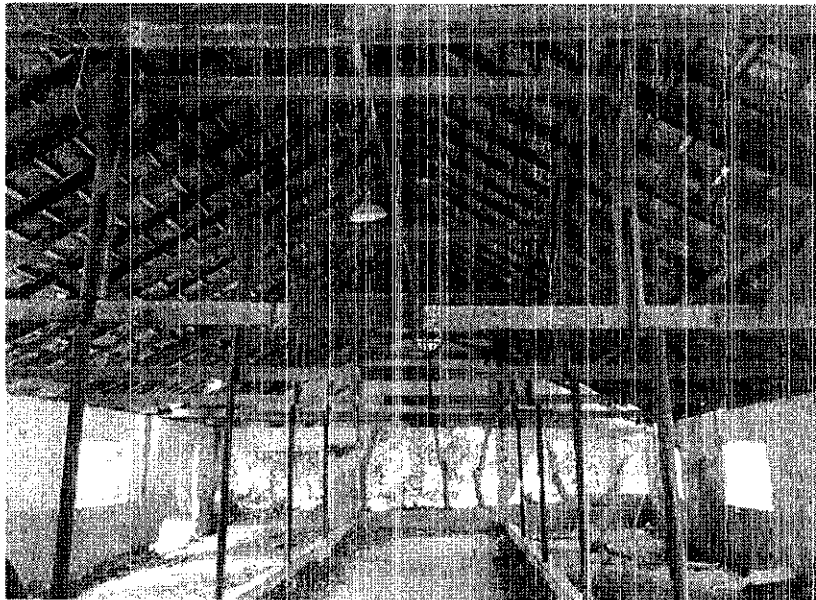

* פונקציה רב תכליתית ברשת אתרי תרבות, חינוך ופנאי בעמק חרוד.

- מיקום:** קיבוץ בית אלפא
- שטח התכנון:** 3,220 מ"ר
- מצב סטטוטורי:** יעוד קרקע מבנים ומוסדות ציבור עם אפשרות למסחר (עד 1,000 מ"ר בכל שטח התכנית)
- בעלות:** מקרקעי ישראל
- פרוגרמה מקורית:** חצר המשק ההיסטורית- האורווה והרפת
- פרוגרמה מצב קיים:** אורווה - שימוש חלקי כחנות יד שנייה ומחסן, רפת - נטושה
- פרוגרמה מוצעת:** מרכז מבקרים, ארכיון, בית קפה וגלריה לאמני האזור
- נגישות ותשתיות:** ממוקם בכניסה לקיבוץ. מרחב נגיש להולכי רגל ולרכב, חניה בשפע. מחובר לתשתיות קיימות
- הפעולות שנעשו עד כה:** תיעוד מלא, סקר הנדסי, תכנון מפורט, אישור הקיבוץ, תיאום מול המועצה האיזורית ומול המועצה לשימור אתרים
- הפעולות הנדרשות:** תכניות עבודה, ביצוע

חצר המשק ההיסטורית, צילום משנת 1932. מקור: ארכיון קיבוץ בית אלפא

מבט פנימי על מבנה הרפת, בית אלפא

קיבוץ בית אלפא עלה לקרקע בשנת 1921, כקיבוץ הראשון של השומר הצעיר וכחלק מקבוצת קיבוצים ומושבים המהווים את ראשית ההתיישבות היהודית בעמק חרוד ובעמק יזרעאל.

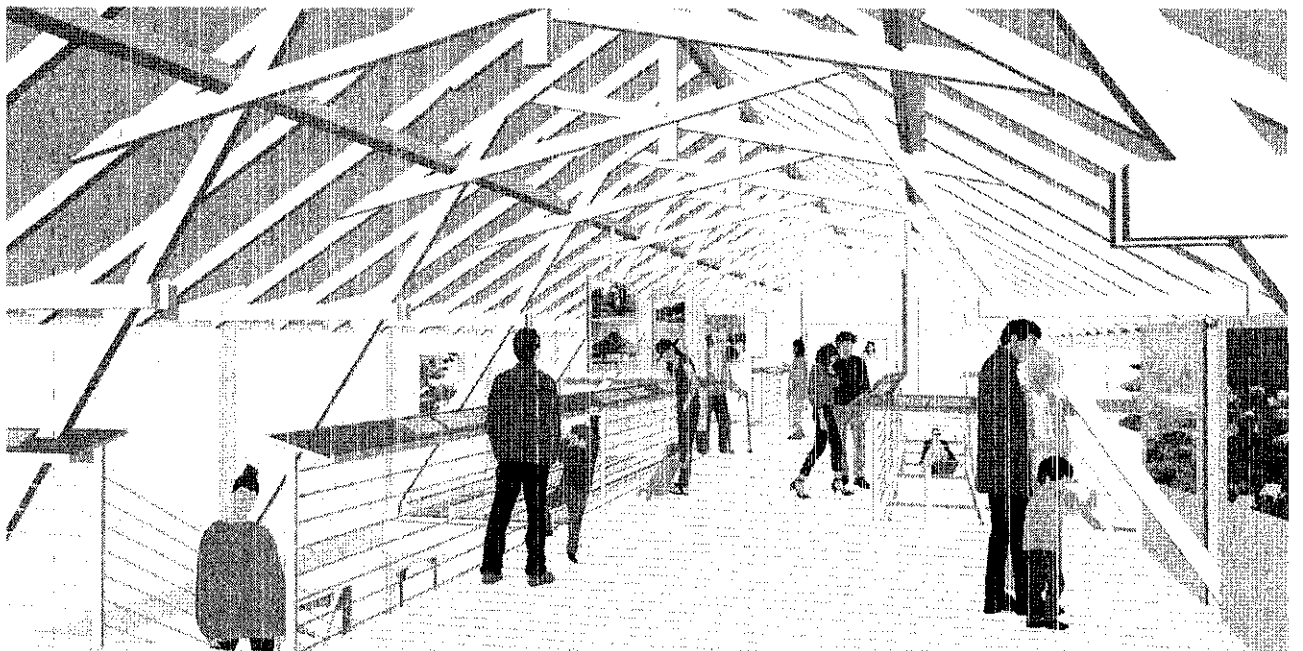
מהקמתו התבסס הקיבוץ על משק מעורב, המשלב מספר ענפי חקלאות, ביניהם ענף הרפת כענף מרכזי ומוביל.

מבני האורווה והרפת הינם ממבני הקבע הראשונים שהוקמו בקיבוץ בית אלפא על פי אבי טיפוס למבני משק שפותחו במשרדי התכנון של המוסדות המיישבים. מבנים אלה, יומזמיים ופונקציונאליים, ניחנים בסטרקטורה מתוחכמת ואסתטיקה ייחודית המשקפת מומחיות תכנונית והנדסית, וטכנולוגית בניה מתקדמת.

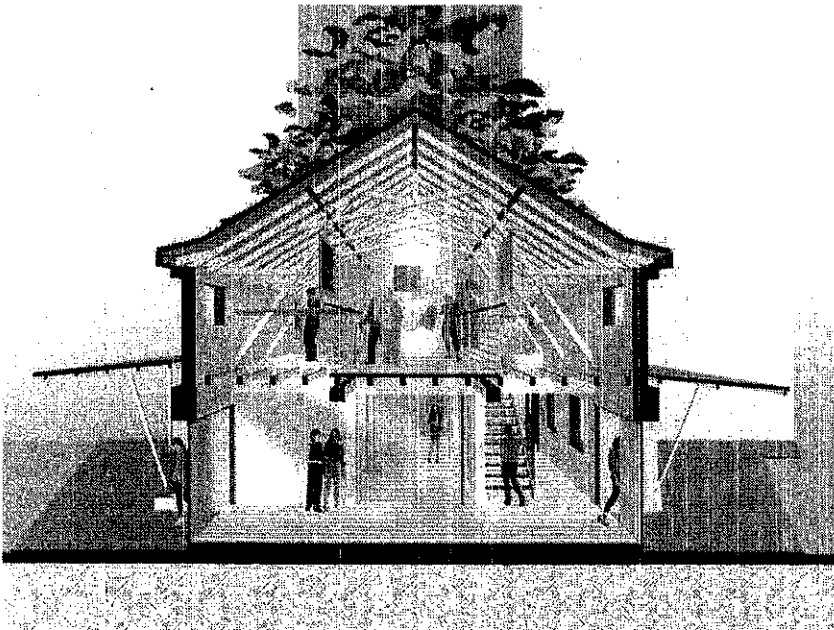

מבט על מבנה האורווה, בית אלפא. מאחור נראה מבנה הסיילו של בית אלפא

כיום הפעילות החקלאית הועתקה לאזורים אחרים בקיבוץ, מבנה הרפת נותר נטוש במצב הולך ומדרדר ואילו מבנה האורווה נמצא בשימוש חלקי כמחסן וחנויות בגדים.

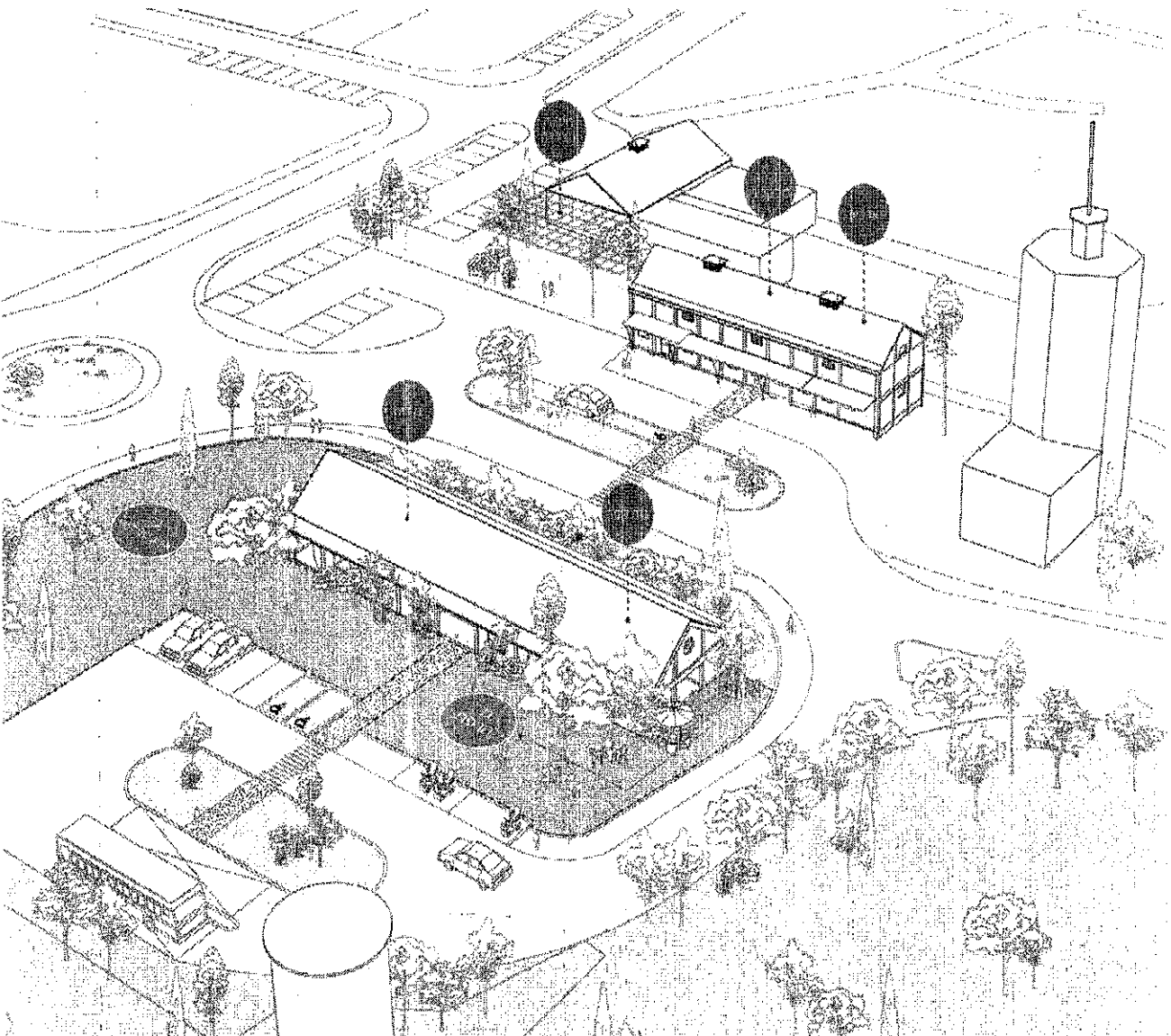
תכנון מוצע האורווה: מרכז מבקרים

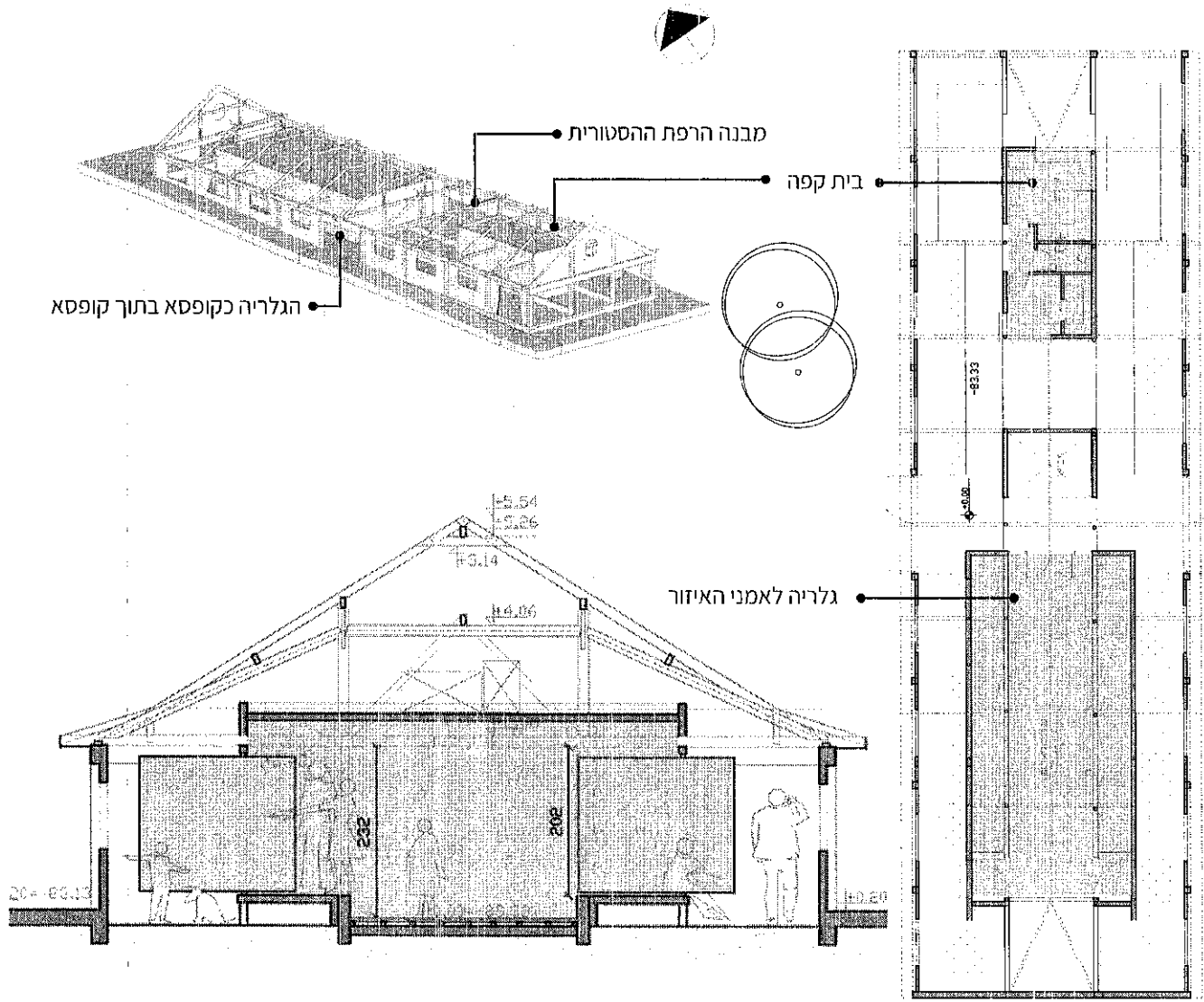
תכנון מוצע: האורווה

התכנון המוצע מבקש לחדש ולשקם את 'חצר המשק ההיסטורית' כמרחב לפעילויות תרבות ופנאי הן עבור תושבי המקום והן עבור מבקרים מהחוץ. מטרת התכנית להדגיש ולהעצים את נוכחותם של המבנים ההיסטוריים בחצר המשק, באמצעות השמשה של רפת א', האורווה, והמרחבים הפתוחים שביניהן.

תיק תיעוד, סקר מפגעים, תיק תורם, אומדן מלא ותכנית עסקית לפרוייקט חצר המשק ההיסטורית נמצאים בלינק [זה](#).

מתחם "חצר המשק ההיסטורית" בית אלפא - תכנון מוצע

תכנון מוצע: הרפת - תכנית וחתך דרך הגלריה, קירות פתוחים

אמזן תקציבי

האתר	עבודות	עלות	מקור מימון
בית אלפא	שיקום הרפת (340 מ"ר) - גלריה בית קפה כולל פיתוח שטח בסביבה הקרובה	ש"ח 1,467,400	
<p>תיאור מהות העבודה: תכנון כולל של חצר המשק ההסטורית בכניסה לקיבוץ, שיפוץ והסבת מבנה האורווה (1930-31) לארכיון ומרכז מבקרים, הרפת הראשונה (1927) לגלרייה לאמני הקיבוץ ובית קפה, פיתוח מרחב ציבורי כולל חנייה, גן שעשועים 'של פעם' ותצוגה ארכיאולוגית של פריטים חקלאיים. הפרוייקט לאחר תיעוד מלא, מדידה, תכנון מפורט ואישור הקיבוץ. האומדן כולל עלויות תכנון (תכניות עבודה) ופיקוח בסך 10% מסך עלות הביצוע. לפירוט סעיפי תקציב ראו נספח 3, לתכנית עסקית ראו נספח 2.</p>	שיקום האורווה שלב ב': האגף הדרומי (180 מ"ר) - חדר רב תכליתי ושירותים בקומת קרקע, מרכז מבקרים בקומה ב', מעלון להסדרת נגישות, התקנת מדרגות פנימיות, פיתוח שטח בהיקף המבנה, הסדרת שביל בין הרפת לאורווה	ש"ח 1,292,025	
	שיקום האורווה שלב ב': האגף הצפוני (145 מ"ר) - ארכיון וחדר הנצחה בקומת קרקע, חדר הקרנה + מרכז מבקרים בקומה ב', פיתוח שטח בהיקף המבנה	ש"ח 913,100	
	הסדרת איזור חנייה. כולל חניית אוטובוסים, פיתוח גן משחקים 'של פעם' עם מתקני משחק בהשראת עבודת המשק, הקמת גן ארכיאולוגי והצבה מחודשת של 5-6 ממצאים מאוסף שכונת המכבסה המושאל לקיבוץ מטעם רשות העתיקות,	ש"ח 1,066,625	
	פיתוח שטח: הצללה והסדרת איזור הכניסה לכלבו/ שימור חזיתות הכלבו	ש"ח 588,800	
	שיקום חזיתות מבנים לשימור בחצר המשק ההסטורית (הכלבו, המחלבה-בית קירור, מגדל התחמיץ)	ש"ח 350,000	
	עלות כוללת	ש"ח 5,677,950	
	תקציב הקיבוץ (שנת 2022)	ש"ח 1,100,000	
	רשות העתיקות (10 ימי אוצרות * 1,185 ש"ח ליום)	ש"ח 11,850	
	מקורות אחרים (שנת 2023)	ש"ח 750,000	
	תקציב עתידי לפיתוח שטח (2024-45)	ש"ח 2,000,000	
	סה"כ מימון מבוקש מאגף מורשת	ש"ח 1,816,100	

תכנון מוצע, רפת א': בית קפה וגלריה

מיקום: מבנה המועדון, בית אלפא

שטח התכנון: 30 מ"ר בנוי (בפרוייקט זה)

מצב סטטוטורי: יעוד קרקע מבנים ומוסדות ציבור

בעלות: מקרקעי ישראל

פרוגרמה מקורית: מועדון הקיבוץ

פרוגרמה מצב קיים: מחסן האוסף הארכיאולוגי - לא בשימוש

פרוגרמה מוצעת: כיתה מרחבית

תצוגה ארכיאולוגית מקומית

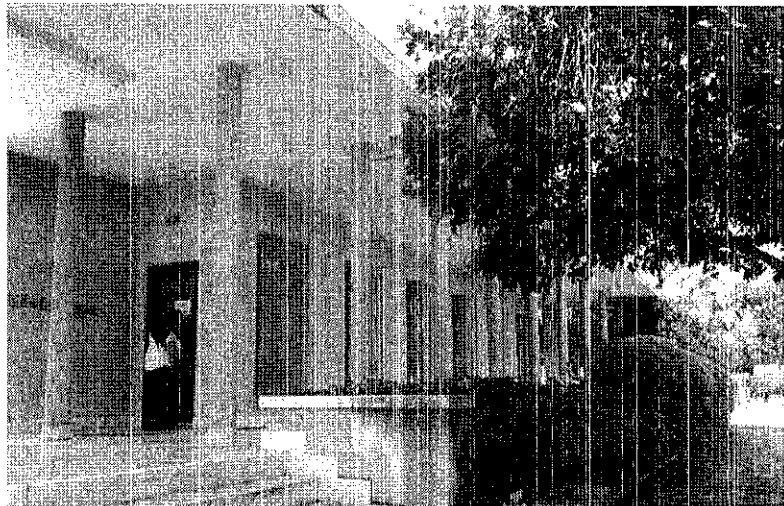
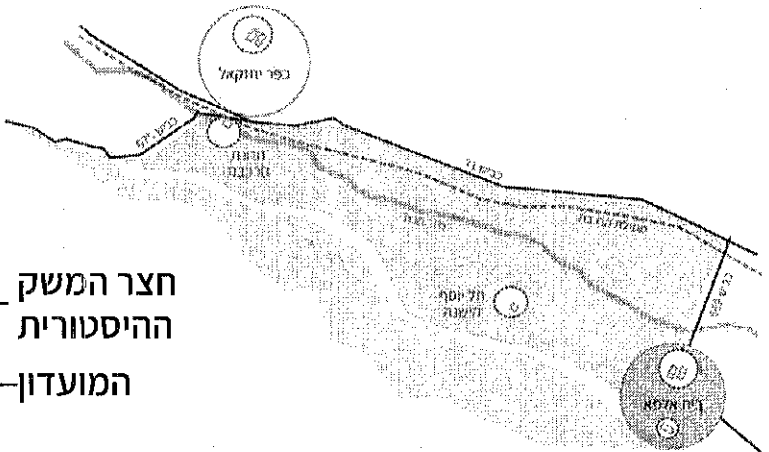
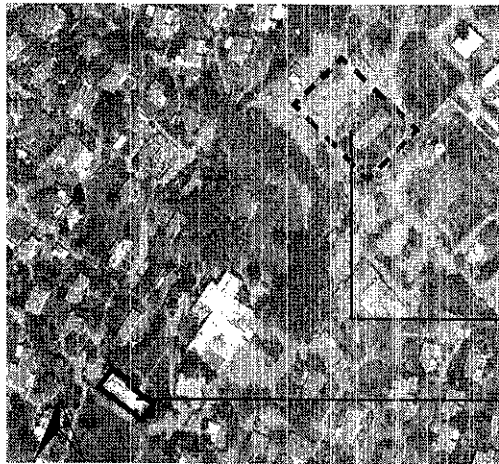
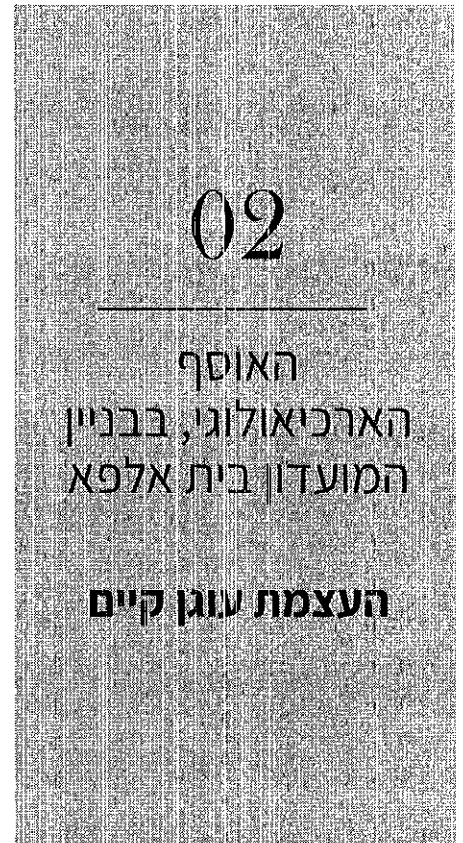
תצפית על הגלובע

נגישות ותשתיות: ממוקם במרכז הקיבוץ. מרחב נגיש להולכי רגל

ולרכב, חניה בשפע. מחובר לתשתיות קיימות

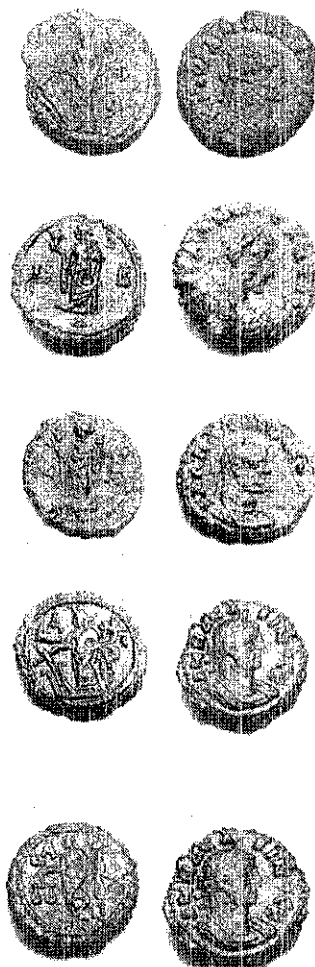
הפעולות שנעשו עד כה: מיון וקטלוג האוסף, תיאום עם רשות העתיקות והכנת שילוט

הפעולות הנדרשות: אצירה, תכניות עבודה, ביצוע (אין צורך בהיתר בנייה)

אמדן תקציבי

האתר	עבודות	עלות	מקור מימון
המועדון- האוסף הארכיאולוגי	תיעוד ומדידה של המבנה	40,000 ₪	
תיאור מהות העבודה: מיון וארגון אוסף ארכיאולוגי קיים של ממצא קטן (מרבית עבודת המיון הושלמה), שיפוץ ושימור החלל המרשים (30 מ"ר) ככיתה מרחבית רב תכליתית וכחלל תצוגה לאוסף הארכיאולוגי הוותיק הממוקם במבנה מופת משנת 1949.	שיפוץ כללי של חלל הכתה (פתיחה של דלת מקורית, תאורה, צבע)	40,000 ₪	
	שיקום ארונות התצוגה (2 יחידות)	16,000 ₪	
	מיון וקטלוג האוסף, אצירה של תצוגה תימטית בחלל המשמש ככיתה מרחבית, שילוט והסבר	12,000 ₪	
	תוספת 10% עלויות תכנון ופיקוח	10,800 ₪	
	עלות כוללת	118,800 ₪	
	רשות העתיקות (10 ימי אוצרות * 1,185 ש"ח ליום)	11,850 ₪	
	תקציב הקיבוץ (שנת 2022)	20,000 ₪	
	תקציב הקיבוץ (שנת 2023)	20,000 ₪	
	סה"כ מימון מבוקש מאגף מורשת	66,950 ₪	

כשחקלאי העמק היו יוצאים לחרוש את השדות, העלו בכליהם החקלאיים ממצאים ארכיאולוגיים מסוגים שונים, עדות להתיישבות הקדומה באזור.

בין החפצים שלוקטו בשדות העמק היו גם מטבעות עתיקים אשר נאספו, מיונו וקוטלגו בקפידה על ידי בן קיבוץ בית אלפא, מישה רשף ובתו.

עוד כולל האוסף אלפי פריטי ממצא קטן, מרביתם ממצאי קרמיקה, וכן כלי קרמיקה וזכוכית שלמים, מטבעות, תכשיטים, כלי נשק, משקולות וכלי צור, צלמיות, נרות, וכיו"ב. האוסף, המשמש להקניית ידע אודות הגאוגרפיה וההסטוריה של תושבי האיזור, הינו רכוש רשות העתיקות ושומר בבית אלפא.

האוסף נמצא בבית התרבות של קיבוץ בית אלפא שהינו מבנה מופת היסטורי מ-1949 בתכנונו של זאב פורת (אוקס).

התכנון המוצע מבקש להקדיש חלל של 30 מ"ר במבנה המועדון של בית אלפא לצורך תצוגת ממצאים קטנים אלה כחלק מכיתה מרחבית רב תכליתית.

תמונות מטבעות שנמצאו באזור בית אלפא - תצפית על הגלבוץ ממרפסת במועדון חפציבה, מתוך: "מאה שנות התיישבות - מאה שנות מטבעות", באדיבות רע"ת.

לזכרו של גידי יהלום (1934-2023)

כן פירסם מאמרים קצרים בעיתון הקיבוץ
שעסקו ברובם בבלשנות.

אורן

הספד לאבא

אביב יהלום

אבא'לה

זכיתי להיות לצייד ביום האחרון לפני לכתך.
נשאת בגבורה את הכאבים וקשיי הנשימה
והתנועה, כמעט שלא התלוננת ולא קיטרת,
ונשאת צלול וחד עד רגעך האחרונים. ביום
רביעי שעבר עוד פתרתי איתך תשבץ בבית
החולים, ואתה כרגיל הפלאת לענות והפגנת
שוב ושוב את הידע העצום שלך (כי מי אם
לא אתה ידע, למשל, שאביו של חנוך
המוזכר בתנ"ך הוא ירד (yered), ושבנו של
ציפור הוא בלק מלך מואב?).

ביומך האחרון הסברת לרופא בבהירות
מוחלטת כי אין ברצונך שיאריכו את ימך או
ינסו להחיותך, והדגשת שאתה לא מפחד
מהמוות כי אם מהמשך הסבל והכאבים.
אמרתי לך לאחר מכן שאתה גיבור, ואתה
שאלת: "גיבור כי נשארתי בחיים?". השבתי
לך שאני חושב שאתה גיבור בדרך
ההתמודדות שלך עם מה שאתה נאלץ לעבור
עכשיו, אך אתה פטרת אותי בהבעת פנים
של "תפסיק לדבר שטויות". אז כן, אני חושב
שהיית גיבור!

אני רוצה לומר לך תודה גדולה, אבא, על כל
מה שנתת והענקת לי, ועל הדוגמה האישית
ששמשת עבורי בתחומים כה רבים. בראש
ובראשונה אני מתכוון בכך לדרך בה נהגת
לאחר שאמא בחרה לסיים את נישואיכם
כשהיית בן 5, וגם לאחר שעזבה את הקיבוץ
- האחריות המוחלטת שגילית כלפיי כאבא,
והדרך האצילית וההוגנת בה התייחסת
לאמא, למרות שהיו לך את כל הסיבות
שבעולם לכעוס עליה.

גידי יהלום – קורות חיים

גידי יהלום נולד ב-26.10.34 בקיבוץ רמת
יוחנן.

ביוני 1940 עבר עם הוריו לבית אלפא
במסגרת "הטרנספר" – חילופי אוכלוסין בין
הקיבוצים. למד במוסד החינוכי "גלבוע".
בצבא שירת בחטיבת גולני.
לאחר השחרור עבד שנה בקיבוץ כרועה צאן.
לאחר מכן יצא להדריך בקן השומר הצעיר
בתל אביב ובהנהגה הראשית.
בשנות השישים עבד בנגריית הקיבוץ וניהל
אותה.

ב-1972-1975 עבד במחלקת הבנייה של
הקיבוץ הארצי.

ב-1975-1979 ניהל את התחזוקה במוסד
החינוכי גלבוע.

ב-1979-1981 ניהל את הקמת מפעל
"הציפוי" בקיבוץ.

ב-1981 היה פעיל במערכת הבחירות מטעם
מפ"ם והמערך.

בשנות השמונים עבד בנגריה ובציפוי. בשנות
התשעים עבד מחלקת הבנייה של הקיבוץ
הארצי, כמפקח עבודות נגרות, ולאחר מכן
כגרפיקאי במשרד של בית דפוס בתל אביב.
בשנות האלפיים עבד במפעל "קב קור"
בקיבוץ כמחסנאי, עד פרישתו.

עם פרישתו התעמק בתחום שאהב כל חייו,
היסטוריה של המזרח העתיק, בדגש על ארץ
ישראל בתקופת המקרא. במשך כעשר שנים
השתתף בקורסים בארכיאולוגיה והיסטוריה
של ארץ ישראל והמזרח התיכון העתיק,
באוניברסיטת תל אביב.

בתקופה זו פירסם שני מאמרים בכתבי עת
מקצועיים (זמנים, קתדרה). מאמר אחד טען
שהאיסור על אכילת חזיר ביהדות, נובע מכך
שהיהודים היו נוודים, ולכן מאשש את סיפור
יציאת מצריים.

בנוסף כתב חיבורים רבים העוסקים בין
היתר במלחמת שאול בגלבוע, מלחמת דבורה
בתבור, קרב מגידו והיציאה ממצריים. כמו

תודה לך ששמעת בקולי, ילד קטן בן 7,
ובחרת להכניס לחיינו את תמנע, שהייתה
עבורי דמות אימהית חמה ועוטפת.
תודה על שעות כה רבות של הקראת
סיפורים, אגדות ומיתולוגיות, שיטוט משותף
בנבכי התנ"ך וההיסטוריה של עם ישראל
לדורותיו, והעברת האהבה שלך
לארכיאולוגיה ולטבע, דרך טיולים ברחבי
הארץ שאליהם לקחת אותי, בין היתר כאשר
ניהלת את הנגרייה של הקיבוץ הארצי. גילית
לי עולמות מרתקים וחיברת אותי למקום
ולארץ בהם אני חי.
היית אוטודידקט, סקרן וחוקר עצמאי
בתחום חקר ההיסטוריה העתיקה של ארץ
ישראל ועם ישראל, מקורי בחשיבתך ופורץ
דרך ברעיונותיך, שאת חלקם העלית על
הכתב ופרסמת במקומות שונים. למרות
שמעולם לא היה לך תואר אקדמי כלשהו,
זכית להערכה עצומה בקרב הקהילה
האקדמית שעוטקת בתחומים שעניינו אותך.
לא היה גאה ממני כאשר הזמנת אותי לפני
שנים לשמוע הרצאה שהעברת לסטודנטים
באוניברסיטת תל אביב, ולא היה גאה ממך
על עצם העובדה שהוזמנת להעביר הרצאה
כזו.

תודה אבא גם על כל מה שהנחלת לי בתחום
עבודת הכפיים, התיקונים והנגרות. היית
"הנדי-מן" בעל ידי זהב, ומה שלמדתי ממך
בפינת העבודה שבסככה מאחורי הבית,
שימש ומשמש אותי עד היום בכל בית
שאליו עברתי במהלך חיי.
היית איש של ערכים, עקרונות ומוסר, והדבר
בא לידי ביטוי בולט בכל התפקידים שמילאת
ובפעילויות שיזמת וניהלת - בקיבוץ, בתנועת
השומר הצעיר ובקיבוץ הארצי, וכמובן שגם
בחיי המשפחה. כילד וכנער מתבגר לא תמיד
אהבתי שאני צויך "להתיישר" לפי העקרונות
שלך, אך אני חושב שתמיד הערכתני זאת
מאד, וברבות הימים הבנתי עד כמה חשובים
הערכים האלה גם בחיים שלי.
במישור הרגשי, אבא, היחסים בינינו היו
מורכבים, ומן הסתם הדיאלוג הזה בינינו עוד

יימשך בתוכי בצורה כזו או אחרת, גם אחרי
לכתך.
אני רוצה לבקש ממך סליחה מעומק הלב על
כל אותן פעמים בהן פגעת בי, ולומר שגם
אם טעית או פגעת בי, הרי שמעולם לא היה
בליבי ספק בנוגע לאהבתך אלי.
לסיום, אני רוצה להגיד תודה גם לכם -
חברות וחברי קיבוץ בית אלפא - על כך
שהייתם בית עבור אבא שלי במשך שנים כה
רבות. בית שהיה יקר לליבו וחשוב לעצם
הווייתו, ואשר בו השיקיע מנשמתו
ומיכולותיו ככל שהיה יכול. לא תמיד הוא
הסכים עם מה שקורה בקיבוץ, ולפרק זמן
קצר אף ניסה את מזלו בחוץ, אך דומני
שתמיד ידע והרגיש שזה הבית עבורו. לא
היה שמח ממנו כאשר שלושת אחיי בחרו
לחזור ולהתגורר בקיבוץ, וכך לעת זקנתו גם
הייתה לו הזדמנות לחוות סבאות פעילה,
חמה ואוהבת עם נכדיו, והוא לקח אותה
בשתי ידיו.
נוח על משכבך בשלוחו אבא'לה - וגם ברוגע,
בסיפוק ובגאווה, על מה שהגשמת ועל כל
מה שאתה משאיר אחרך.
יהיה זכרך ברוך.

* * * * *

אבא שלי היה אדם עצמאי.
הוא היה יעיל ועצמאי. ממש משק אוטרקי של
איש אחד.
הוא למד את זה מהחינוך הקיבוצי, מאמא
שלו, שהייתה אוטודידקטית, ומאבא שלו,
שהמציא את עצמו מחדש, כשעזב לימודים
גבוהים עם עתיד מובטח, ועלה ארצה מאמריקה.
הייתה לו גינה לתפארת, בה גרו בשכנות קנה-
סוכר וגומא ממצרים, קקטוסים ממקסיקו,
עיריוני זוטה מהגלבוע, וכלניות צבעוניות מעמק
יזרעאל.
הוא ידע לגנון, לבשל, לנגר, לפרזל, להנדס,
לסרטט, להמציא המצאות, לצייר, לנגן, לנהל,
להזריח, להקפיד ולתקן. הוא היה מאסטר
בלתקן. בעיקר טעויות של אחרים.
חוץ מזה, הוא ידע לקרוא ולכתוב.

כשנערים צעירים בגילו קראו את "נרקיס וגולדמונד", הוא קרא את התנ"ך. כשהמורים בבית-הספר לימדו גיאוגרפיה והיסטוריה, הוא כבר ידע בעל-פה את שמות כל המדינות שיש להן בולים, וגם המדינות הגולות, והמדינות שהאו"ם עדיין לא קיבל את ריבונותן, וכמובן – את שמותיהן של כל ערי הבירה בעולם. הוא גם ידע, מהי ההיסטוריה של רוב המדינות, לפחות כמה מאות שנים אחורה. לפעמים אלפי-שנה.

הוא כתב מגיל צעיר מאוד, ושפתו תמיד הייתה רהוטה ועשירה. הוא יכול היה להיות סופר או מורה.

אפילו חוקר באוניברסיטה, או מנהל של רשת נגרות בכל הארץ, או אדריכל או מהנדס. אבל זה אף פעם לא עניין אותו להיות מישוה מוכר או להרוויח הרבה כסף ויוקרה. הוא רק רצה להיות מצוין במה שהוא עוסק בו, והוא עסק רק במה שמשך אותו.

אז הוא היה מצוין בבישול, אבל רק במנות שהוא אהב. הוא היה מצוין בכתיבה אקדמית, אבל רק בתחומים שעניינו אותו, ורק אם לא הכריחו אותו לכתוב ביבולוגרפיה. הוא היה מצוין בבנייה, בנגרות, בניהול פרויקטים ובניהול מפעלים, אבל לא הרגיש שום צורך להשיג באף תחום תעודה או תואר.

הוא היה מוכשר וגאון בתחומיו, מבלי להוציא תעודת-בגרות או תואר אקדמי. אנשים עלו לרגל, כדי ללמוד ממנו על בנייה, תכנון, ניהול וכתיבה אקדמית בתחום המזרח הקדום והתנ"ך. הוא הדריך, התפלמס והתיידד עם צמרת הדוקטורים והפרופסורים בארץ, שעסקו בכל מה שקרה כאן בתקופת התנ"ך ולפניה. אבל כמו אביו לפניו, סקרנות וידע היו עבורו דרך-חיים, לא דגל לנפנף בו, ולא אמצעי להשגת הכרה. הוא ידע בדיוק איפה שאול נפל על חרב, מי יצא ממצרים, למה קוראים לאום אל-פחם בשמה, ואיך התנהל הקרב במגידו, בין תחומתם השלישי לבין עמי כנען לפני 3,500 שנה. למה??? כי זה עניין אותו.

הוא האמין, שאדם צריך לדעת על כל מה שרלוונטי אליו: הטבע - בו הוא חי, העם – אליו הוא שייך, ההיסטוריה – בה הוא מתקיים, השפה

שלו, התרבות, הצבעים והריחות. ויותר מכל, הוא האמין שאדם צריך להיות עצמאי ויעיל. לדעת לקדוח, להבריג, לתפור חור בגרב ולחבר כפתור, לשטוף כלים, לחתוך עגבנייה עם סכין מושחז, ולדעת בכל זמן נתון, איפה העט האהוב עליו, והפנקס עם כל מה שצריך לזכור לעשות או להביא מהכלבו.

כך הוא גם חינך אותי. אני יודעת לקדוח, לנסר, לחבר, להרכיב, להנדס, לפלס, להדביק, לצייר ולבשל. אני יודעת לקרוא ולכתוב, כמעט כמוהו, מעריכה ומוקירה את השפה המיוחדת שלנו, את התרבות, ההיסטוריה והטבע.

והדבר הכי חשוב שלמדתי ממנו הוא: להטיל ספק, לקרוא קריאה ביקורתית ולראות את התמונה הרחבה, עם ההקשר הרחוק והקרוב. להבין, מיהו הדובר, מה האינטרס שלו, ומאין הוא שואב את רעיונותיו ודעותיו. זה הופך אותי למורה טובה יותר, אבל מעצבנת מאוד. זה לא מתיישב עם התכנים של משרד החינוך, בדיוק כמו שהוא הגיב לפני 40 שנה, כשראה מה אני לומדת, ומזן דרכי-ההוראה של מורי. אני גאה במי שהיה, ובמי שהפכתי להיות בזכותו, גם אם אני גייס חמישי בתוך מערכת-החינוך המורכבת והמסואבת, שבה בחרתי להיות חברה.

כי כמו שהוא ידע ואהב לתקן את כולם, גם אני מתקנת, בד' אמותיי, את מה שאני יכולה מול תלמידיי ומול ילדיי. אעשה מה שאפשר, כדי שיגדלו להיות קוראים ביקורתיים ורחבי-אופקים. שיהיו אמפתיים, ויכירו את דעותיו של הצד השני, גם אם הן לא מתיישבות עם דעותיהם או דעותיהם של הוריהם.

כל מערך-שיעור, כל תוכן וכל רעיון שהיה לי, חלקתי עם אבא. עד היום, כבר יותר מעשרים שנה. על ערש דווי הוא עוד עזר לי בתוכנית שרקמתי לקראת הוראת ספר שופטים בבית-ספר. שם דגשים, חידד ולימד. היו אלה רגעים אחרונים של הסד משותף, וידעתי להעריך אותם, כי היה ברור, שהם לא יחזרו עוד.

כמו שאמרת, אבא היה עצמאי.

ובשנה האחרונה הוא החל לאבד את העצמאות שלו, כי הוא נזקק למקל, ואחר-כך להליכון, ואז גם לעזרה בהכנת תה, או בבישול.

זה לא מי שהוא רצה להיות, והוא סבל מהתלות ומהסיעוד שנזקק לו.

בשבועות האחרונים הוא נזקק ליותר ויותר עזרה בפעולות היומיומיות. עיניו קהו, וידיו לא היו מסוגלות עוד לכתוב.

הספרים, חבריו הטובים ביותר, לא נטשו אותו גם ברגעים אלה. הוא עבר לקריאה במחשב, הגדיל את האותיות, ובלע אותם בעשרות.

אבל זה כבר לא היה זה.

הוא אמר שהוא מיצה, שהוא בהחלט גאה ושמח על מה שהשיג, ועכשיו הוא רוצה לנוח.

הוא אהב והעריך את הוריו, היה החבר הכי טוב של אחיו, אהב את אחותו ובני-דודיו, אהב אהבה גדולה את ילדיו, והעריך את נכדיו.

הנכדים החזירו לו את חדות-החיים, כשיצא לגמלאות: הוא מצא את עצמו על הרצפה, על הדשא, על דנדה ובמגלשה, בגיל שחשב שכבר יהיה בכסא-גלגלים.

הוא נהנה מכל מה שהחיים יכלו לתת לו:

ספר טוב, אוכל טוב, מוסיקה ובעיקר:

משפחה גדולה ואוהבת.

נוח על משכבך בשלום,

למרגלות הגלבוע הפורח.

וכן, הצבעונים כבר פורחים בעמק הנעלם,

למקרה שאתה שואל.

האירוסים עדיין לא. אבל הם יפרחו. הם תמיד

פורחים.

בתך האוהבת,

יונת.

* * * * *

אחי

גידי היה החבר הכי טוב בחיי. שנינו דעתניים, רהוטי דיבור ויודעי יבכות, נוטים להתרגז ולא הכי סבלניים, ואני כבר 53 שנים מחוץ לקיבוץ. אף על פי כן, כל מפגש היה כמו

שיחה שהופסקה אתמול, גם אם חלפו כבר שלושה חודשים מהביקור הקודם.

זהו לא סיכום על גידי, רק רצף של זכרונות...

אבא שלנו הגיע מאמריקה. יום אחד, ואני אז בן שש וגידי קרוב לעשר, קיבלנו מאמריקה חבילה עם 300 בלורות (גולות בשבילכם).

באותם ימים בכל בית אלפא, ומן הסתם

בארץ כולה, היו רק שני סוגי בלורות: מזנוכית

אטומה לחלוטין, וחיימריות מחימר הפחות

נחשבות. והנה - מולנו שפע גדול ונוצץ של

בלורות אמיתיות שקופות, ובשלל צבעים

מרהיבים. באותו ערב שפכנו את כולן על

רצפת חדר ההורים והתמונה הזו מרגשת

אותי עד היום. ההורים הכריזו שאנחנו

שותפים ולקחנו קצת בכיסים לקראת

הקרבות למחרת היום. השמועה על האוצר

התפשטה מהר מאוד בכל הקיבוץ, וילדים

גדולים הציעו לגידי לשחק איתו. הפנייה הזו

החמיאה לגידי ומהר מאוד האוצר זלג לילדים

רבים. גם אני הפסדתי מן הסתם, אבל גידי

בבית הספר היה המקור העיקרי ליצירת שוויון

בלורות בקיבוץ. ההורים ניסו לעמוד בפרץ,

אבל מה יכלו לעשות. בהתחלה גם לא היה

לנו שום תמריץ לנצח, כי מי צריך את

החיימריות שלהם?

בכיתה ג' או ד' גידי התחיל לאסוף בולים.

מקור אדיר לבולים מכל העולם היה אז

בחברות-הנוער, שקיבלו מכתבים מארצות-

המוצא שלהם. אבל לגידי, שהיה אז אצור

וביישן, היה קושי ללכת לאוהלים שלהם

ולבקש מכתבים. אז הוא מצא פיתרון -

לעשות אותי שותף. ואכן זה עבד היטב,

והאוסף גדל במהירות. גידי עשה זאת

ברצינות גמורה ובדרך שלא ברורה לי, למד

לקרוא כל בול בכל שפה. אני הייתי שותף

פסיבי בהחלט, אבל גידי טיפח את אלפי

הבולים עוד שנים רבות.

שגם הגלבוש עצר נשמתו, ובחרדת קודש שתקנו, שתינו והחכמנו.

גידי יצא לשליחות הדרכה בקן השומר הצעיר בצפון בתל-אביב. עשו איזו אומגה, וגידי נפל וגובס בכל החלק העליון של גופו. חב הזמן היה בחדר ההורים, מוגבל למדי, למשך כמה חודשים. במשך הזמן זה התחיל לגרד לו נורא. מצאתי כל מיני ענפים ואמצעי עזר כדי להגיע למקום המציק ולגרד. אבל מקום אחד בתחתית הגב לא היה ניתן להגיע וגידי סבל נוראות וגם חשב שמתפתח לו פצע שם. החלטתי לעשות חור בגבס ולהגיע למקום. גידי התלהב וההורים חששו מאוד כי זה בטח אסור ומה יגידו, אבל אני ניגשתי למלאכה בעזרת סכין, מברג וחוצפה. הכי מסובך היה הקטע האחרון כמובן - איך לא לפגוע בגב אלא רק בגבס. זה לקח הרבה זמן אבל הצלחתי וגידי צדק, נוצר לו שם פצע.

כל עשור השישים היינו חברים באותו קיבוץ אבל דווקא אז לא היה קשר חזק במיוחד. זה היה עשור די אינטנסיבי לשנינו. גם אני יצאתי לשליחות בירושלים, וחצי שנה באירופה. בעקבות גידי גם אני הייתי רכז ועדת תרבות ושנינו התחתנו ונעשינו אבות. גידי חווה גירושים ונשאר עם ילד לטפל בו ואני התחלתי את מסע הבקשות ללימודים. היכן שנפגשנו כל שבוע היה שיחת הקיבוץ. זה היה אז מוסד מכובד מאוד, ההצגה הכי טובה בעיר. כל שבוע או הוא או אני או שנינו דיברנו בשיחה! מעניין מה חשבו עלינו החברים. צעירים לא הרבו אז לדבר בשיחות.

עזבתי ב-1969 וככל שעבר יותר זמן קשרינו התהדקו יותר ויותר. דיברנו על הכול וגם על עניינים אינטימיים ביותר. אבל בעיקר כיכבו בשיחותינו ישראל והמזרח התיכון הקדום (מה שגידי התמחה בו באוניברסיטה),

שנתיים יצא לנו להיות יחד במוסד. גידי ניגן על חצוצרה ואני הלכתי בעקבותיו מייד בתחילת המוסד. בתהלוכות האחד במאי היינו שלושה מובילים בראש: גדי לנס, גידי ואני. גידי הדריך בקן בית שאן, ובבוא הזמן גם אני. כשגידי התגייס אני עליתי לכיתה ט'. גידי היה בגולני ולעיתים היה הוא או אחד מחבריו מביא נשק עם תחמושת בחופשות. הם היו הולכים בשבת לעשות מטווח והוא היה מביא אותי לירות איתם. לא היה מאושר וגאה ממני. היו גם טיולים שונים עם ג'יפ (לא ברור לי מהיכן) שיושבים שלושה-ארבעה מקבוצת רימון (הקבוצה של גידי) ואני איתם. לא יודע מה חשבו עליו חבריו, שהוא סוחר את אחיו הקטן לכל מקום, אבל אני הייתי מאושר וככל שעברו יותר שנים הערכת את יותר.

איש היה בבית אלפא ויהודה דיין שמו. מבוגר מגידי בארבע שנים. הוא היה ילד חוץ במוסד. איש גבוה וגדול, מרשים וכריזמטי, שעוד נכחו לו עלילות שלא יפורטו כאן. רק שנים ספורות היה בקיבוץ, אבל השאיר חותם והיה אז גורו לצעירים מקבוצת רימון שכבר היו אחרי הצבא. יום אחד גידי מזמין אותי לקומזיץ עם יהודה דיין למרגלות הגלבוש. ה"קומזיץ" היה קפה וביסקוויטים. את הקפה עשו על מדורה כמובן. זה היה קיץ ועלינו ליד כיסא-שלמה באור יום. לאחר שקוששנו עצים, ויהודה הבין כירה מאבנים, התיישבנו: גידי, אמנון ושלמה (הלא הם: גימפל, שפכטל וצקש). יהודה שולף משקית את הפינג'ן וספלוני הקפה והם מלוכלכים מאוד מקפה יבש מאיזו שתייה קודמת. יהודה בנחת מתחיל לנקות ספלון אחר ספלון באצבעות ידיו. מישהו העיר שאולי יש לנו מספיק מים כדי לשטוף את הספלים. יהודה, בלי להרים ראש ובלו להפסיק ממלאכתו, אמר בנחת: בפלמ"ח לא שטפו כוסות. קול דממה אפף את היקום, דומני

וההיסטוריה של בית אלפא וישראל של
ראשית המאה.
גידי לקח כל קורס אפשרי שעניין אותו, עד
שגמר את כל מה שהאוניברסיטה יכלה
להציע. במסלול הרגיל אתה מתחיל כיודע
קצת על הרבה ומסיים בדוקטורט, כיודע
הרבה על קצת. גידי ידע הרבה על הרבה!
ואת זה הוא עשה בעשור השמיני של חייו,
כשהוא מיטלטל באוטובוסים מבית אלפא
לתל אביב. קולגות אקדמאים ובעלי פלוגתא
שלו היו דוקטורים ופרופסורים שהעריכו את
דעתו של הסטודנט החופשי מהקיבוץ. הייתי
מאוד גאה בכל מאמר שכתב ובכל גילוי
שהגיע אליו.
אין עליך גידי, תחסר לי מאוד מאוד.

אלדד.